Студијски програм: Учитељски студиј	ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Назив предмета	Књижевност за дјецу			
Шифра предмета	**Статус предмета**	**Семестар**	**Фонд часова**	**Број ECTS бодова**
	Обавезни	III	2+2	6
Наставник	Доц. др Данијел Дојчиновић			

Условљеност другим предметима	Облик условљености
Нема	–

Циљеви изучавања предмета

Правилно разумијевање и тумачење основних појмова из историје и поетике књижевности за дјецу. Разумијевање и тумачење специфичне природе књижевног језика и специфичног функционисања поезије и прозе за дјецу на корпусу српске и свјетске књижевности. Препознавање и разумијевање књижевних наратива који граде врхунска умјетничка дјела и улазе у систем свјетског културног насљеђа и хуманистичких вриједности.

Исходи учења (стечена знања)

Студент ће знати да дефинише појам књижевности за дјецу и да објасни њене специфичности, да издвоји и опише најзначајније жанрове и репрезентативне текстове. На одабраним примјерима поезије за дјецу објаснiће поетичке функције елемената попут нонсенса и хумора, као и поетику усменопоетских текстова намијењених дјеци, те дидактичке и идеолошке концепте у књижевности за дјецу. Знаће да издвоји најзначајније пјеснике и њихова дјела намијењена дјеци из корпуса српске књижевности. Такође, на одабраним примјерима објаснiће поетичке функције елемената попут чудесног, авантуристичког, реалистичког; као и поетику усменопоетских прозних текстова намијењених дјеци, те дидактичке и идеолошке концепте у књижевности за дјецу. Знаће да издвоји најзначајније прозне писце и њихова дјела намијењена дјеци из корпуса српске и свјетске књижевности. На основу познавања структуре књижевног текста и поетике појединих жанова студент ће самостално тумачити књижевне текстове за дјецу.

Садржај предмета

1. Увод. Одређење књижевност за дјецу. Појам, терминологија и контроверзе. Читалачки афинитети. Тематско-мотивски регистар књижевних дјела за дјецу. Фантастично, хумор, нонсенс у књижевним дјелима за дјецу.
2. Проза у књижевности за дјецу: језик, тематика, проблем јунака, адаптације. Народна проза као књижевност за дјецу: басне, бајке, приповијетке, шаљиве приче, легенде.
3. Басна: Езоп, Ж. де Лафонтен, Г. Е. Лесинг, И. С. Крилов.
4. Д. Обрадовић и басна у српској књижевности.
5. Приступи изучавању бајке. Усмена (народна) и умјетничка (ауторска) бајка. Вук Стефановић Караџић и српске народне бајке.
6. Почеци ауторског бајкописања: Шарл Перо. Бајке браће Грим.
7. А. С. Пушкин као бајкописац. Врхунац умјетничке бајке: Х. К. Андерсен.
8. **Први колоквијум**
9. Однос бајке и фантастичне приче: О. Вајлд, К. Колоди, Д. Максимовић, Б. Ћопић, Г. Олујић.
10. Роман за дјецу – специфичности жанра. Историјски роман: Б. Ћопић.
11. Авантуристички роман: Д. Дефо, Џ. Свифт, М. Твен, Б. Нушић. Фантастични роман: Л. Керол. Научнофантастични роман: Ж. Верн, Х. Џ. Велс.
12. Остали приступи роману за дјецу: А. де С. Егзипери. Приповијетка и драма у књижевности за дјецу: П. Кочић, А. П. Чехов, Д. Радовић.
13. Поезија за дјецу у српској књижевности I: Ј. Јовановић Змај, А. Вучо, Д. Максимовић, Б. Ћопић, Г. Витез.
14. Поезија за дјецу у српској књижевности II: Д. Лукић, М. Антић, Д. Радовић, Д. Ерић, М. Данојлић, Љ. Ршумовић. Савремени токови српског пјесништва за дјецу.
15. **Други колоквијум**

Методе наставе и савладавање градива

Усмено излагање, интерпретација, дискусија, дебата, читање и рад на тексту.

Књиге и други наставни материјал

Обавезна литература:

Н. Вуковић, *Увод у књижевност за дјецу и омладину*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица, 2018.

М. Милинковић, *Страни писци за децу и младе*, Легенда, Чачак, 2006.

Т. Петровић, *Историја српске књижевности за децу*, Педагошки факултет, Сомбор, 2008.

Допунска литература:

В. Марјановић, *Дечја књижевност у књижевној критици*, Београд, 1998.

В. Марјановић, *Књижевност за децу и омладину*, књ. 1–2, Београд, 2000.

З. Опачић (пр.), *Тумачење књижевности за децу* [Кључни есеји из Међународне приручне енциклопедије књижевности за децу, уредио Питер Хант], Учитељски факултет, Београд, 2013.

Т. Петровић, *Увод у књижевност за децу*, Змајеве дечје игре, Нови Сад, 2011.

P. Hunt, S. G. Bannister Ray, *International Companion Encyclopedia of Children's Literature*, vol. I, Routledge, 1996.

Обавезна лектира:

Басне: Езоп, Ж. де Ла Фонтен, Г. Е. Лесинг, И. А. Крилов; Д. Обрадовић (избор). **Бајке**: Ш. Перо, Браћа Грим, А. С. Пушкин, Х. К. Андерсен; народне бајке (избор); Г. Олујић, *Седефна ружа*; **Романи**: Д. Дефо, *Робинзон Крусо*; М. Твен, *Том Сојер*; К. Колоди, *Пинокио*; А. де Сент Егзипери, *Мали принц*; Б. Ћопић, *Орлови рано лете*; Б. Нушић, *Хајдуци*. **Приповијетке**: П. Кочић, *Јаблан, Кроз мећаву*; А. П. Чехов, *Ванька*; Б. Ћопић, *Поход на мјесец*; *Башта сљезове боје*; народне приповијетке и предања (избор); **Драмско стваралаштво**: Д. Радовић, *Капетан Џон Пиплфокс*. Б. Ћопић, *Јежева кућица*. Избор из поезије пјесника наведених у силабусу.

Облици провјере знања и оцјењивања

Присуство на настави	5	Колоквијум 2	20
Активност на настави	5	Завршни испит	50
Колоквијум 1	20	Укупно	100

Методе и критеријуми оцјењивања

Напредак и постигнућа студената у овладавању садржајима предмета прате се и вреднују током семестра преко двају колоквијума. Успјех студената изражава се бодовима, а према датој табели. Присуство настави као и активно учествовање у њеном извођењу такође се вреднују бодовима. Завршни испит носи највише 50% од укупног броја бодова. Коначна оцјена формира се сабирањем бодова добијених на основу: првог колоквијума, другог колоквијума, присуства на настави, активности на настави и завршног испита, који је обавезан за све студенте

Посебна назнака за предмет

Нема.

Име и презиме наставника који је припремио податке	**Др Данијел Дојчиновић**